

LATIN, LÄNGRE LÄROKURS 13.3.2020

Slutgiltiga beskrivningar av goda svar 12.5.2020

Grunderna enligt vilka bedömningen gjorts framkommer i de slutgiltiga beskrivningarna av goda svar. Uppgiften om hur bedömningsgrunderna tillämpats på examinandens provprestation utgörs av de poäng som examinanden fått för sin provprestation, de slutgiltiga beskrivningarna av goda svar och de föreskrifter gällande bedömningen som nämnden gett i sina föreskrifter och anvisningar. De slutgiltiga beskrivningarna av goda svar innehåller och beskriver inte nödvändigtvis alla godkända svarsalternativ eller alla godkända detaljer i ett godkänt svar. Eventuella bedömningsmarkeringar i provprestationerna anses vara jämfällbara med anteckningar och sålunda ger de, eller avsaknaden av markeringar, inte direkta uppgifter om hur bedömningsgrunderna tillämpats på provprestationen.

Fulla poäng kan endast ges för ett svar som inte innehåller felaktig information.

Provprestationerna får inte kopieras. De är sekretessbelagda handlingar.

Innehåll i fullpoängsvar:

DEL I: Läsförståelse (170 p.)

1. Cato och Scipio (90 p.) (textsvar)

Marcus Porcius Cato var av enkel härkomst och även om han nådde de högsta ämbetena i Rom levde han ett enkelt liv ända till sin ålderdom. Han använde aldrig ett klädesplagg dyrare än hundra dinarer, och då han var konsul drack han samma vin som arbetarna. Han föreslog många lagar mot lyxen, som då hade började florera. Vid denna tid, efter att romarna hade lagt under sig många folk, började olika seder och bruk blandas i Rom. Cato var rädd att den hävdvunna sparsamheten skulle dö ut och att ynglingarna skulle bli veka under inflytande av de grekiska sederna.

Tillsammans med sin fiende Scipio sändes Cato som kvestor till kriget mot punerna. Efter att han hade sett Scipio slösa enorma mängder pengar på soldaterna klandrade han Scipio och sa att lyxen skulle locka soldaterna till njutningar och utsvävningar, men förgäves. Cato lämnade Sicilien och beskyllde inför senaten Scipio för att slösa ofantliga mängder pengar på festspel. Men eftersom Scipio vann kriget lades åtalen ned.

2. Catos livsfilosofi (80 p.) (textsvar)

2.1. Vad hände då Cato var gammal och varför? (8 p.) (textsvar)

Två grekiska ambassadörer kom till Rom (4 p.) för att lära ut filosofi (4 p.).

2.2. Vad åstadkom grekerna i Rom (två saker), och vad ledde det till? (12 p.) (textsvar)

Många ungdomar kom för att lyssna på dem (4 p.). Hos dem väcktes en stor kärlek till filosofin (4 p.). De övergav andra sysselsättningar (4 p.).

2.3. Hur förhöll sig Cato till det här och varför? (8 p.) (textsvar)

Cato ville förvisa filosoferna (4 p.). Han var rädd att än ynglingarna inte längre skulle vara intresserade av att sköta statens angelägenheter och av militärtjänstgöringen (4 p.).

2.4. Vad föreslog han av denna orsak (två saker)? (8 p.) (textsvar)

Att de grekiska filosoferna skulle återvända för att undervisa grekiska barn (4 p.) och att de romerska ynglingarna skulle lyssna på ämbetsmännen/lagarna (4 p.).

2.5. Vilken dålig sak i fråga om Catos sätt att behandla djur nämns i texten? Varför gjorde Cato så? (8 p.) (textsvar)

Han lämnade sin häst i Hispanien (4 p.), för att slippa betala tull för den till staten (4 p.).

2.6. Vad sägs om Catos sätt att behandla slavar? Varför gjorde Cato så? (8 p.) (textsvar)

Han sålde sina åldrande slavar (4 p.), eftersom de inte längre var till nytta för honom (4 p.).

2.7. Vad anser skribenten om Catos sätt att behandla slavar och djur i allmänhet? (4 p.) (textsvar)

Att det är småaktigt att förvisa/sälja slavar/djur då de blir gamla (4 p.).

2.8. Vilket exempel ger skribenten angående atenarna? (8 p.) (textsvar)

Då de byggde Minervas tempel (4 p.) släppte de uttröttade mulåsnor fria på bete (4 p.).

2.9. Hur rekommenderar skribenten att man ska förhålla sig till levande varelser (två saker)? (8 p.) (textsvar)

Att man inte ska överge dem som (utslitna eller trasiga) saker/skor (4 p.). Man ska visa dem mildhet/välvilja (4 p.).

2.10. Vad säger skribenten om sitt eget förhållningssätt till djur och människor? (8 p.) (textsvar)

Att han aldrig skulle sälja en gammal oxe (4 p.) eller förvisa någon från den plats där den hade vuxit upp (4 p.).

DEL II: Grammatik (29 p.)

3. Bisatser (10 p.) (flervalssvar)

3.1. Namnge den understrukna bisatsen. (2 p.) (flervalssvar)

finalsats (2 p.)

3.2. Namnge den understrukna bisatsen. (2 p.) (flervalssvar)

relativsats (2 p.)

3.3. Namnge den understrukna bisatsen. (2 p.) (flervalssvar)

finalsats (2 p.)

3.4. Namnge den understrukna bisatsen. (2 p.) (flervalssvar)

konsekutiv bisats (2 p.)

3.5. Namnge den understrukna bisatsen. (2 p.) (flervalssvar)

historisk cum-sats (cum historicum) (2 p.)

4. Aktiv och passiv (12 p.) (textsvar)

4.1. Ändra följande aktiva sats till passiv. (3 p.) (textsvar)

Multae leges novae a Catone propositae sunt (3 p.).

4.2. Ändra följande aktiva sats till passiv. (3 p.) (textsvar)

Philosophi a Romanis ab urbe expelluntur (3 p.).

- 4.3. Ändra följande passiva sats till aktiv. (3 p.) (textsvar)
Amor philosophiae omnes adulescentes cepit (3 p.).
- 4.4. Ändra följande passiva sats till aktiv. (3 p.) (textsvar)
Senatores crimina diluerunt (3 p.).

5. *Accusativus cum infinitivo* (3 p.) (textsvar)
Cato iussit Graecos philosophos ad pueros Graecos docendos redire (3 p.).

6. Gerundium och gerundivum (4 p.) (textsvar)

- 6.1. Ge ett exempel på en gerundiumform i ovanstående text. (2 p.) (textsvar)
(ad) pascendum (2 p.)
- 6.2. Ge ett exempel på en gerundivumform i ovanstående text. (2 p.) (textsvar)
utendum est rebus animatis / ad pueros Graecos docendos / rebus
publicis agendis (2 p.)

DEL III: Flerval (10 p.)

7. *Relatio annua* (10 p.) (flervalssvar)

1. debet (2 p.)
2. flores (2 p.)
3. Omnibus (2 p.)
4. medias (2 p.)
5. contraria (2 p.)

Övrigt att beakta i bedömningen

Bedömning av skrivprestationer

Fel/problemställen markeras alltid med understrykning. Varje understrykning behöver inte kommenteras verbalt, men om man så vill kan vilket ställe som helst preciseras i kommentarsfältet.